

Frykt for bruk av tortur i Israel

Stor motstand mot israelsk lovforslag som åpner for tortur under forhør.

CORDELIA EDVARDSON

Jerusalem.

– Dersom dette lovforslaget går igjennom, blir Israel det eneste land i verden der tortur under forhør er fullt lovlig. Det påstår den israelske menneskerettsorganisasjonen Betzelem i en skarp uttalelse mot et lovforslag som allerede er godkjent av statsminister Shimon Peres.

I forslaget heter det at den israelske sikkerhetstjenesten skal kunne gjøre bruk av «fysisk vold» under forhør. For tiden arbeider sikkerhetstjenesten, Shin Beth, i en gråsoner der «moderat fysisk press» er tillatt.

Det nye lovforslaget forbyr «inhumane eller harde metoder som kan forårsake stor smerte og lidelse». Men, hevder Betzelem, slike innskrenkninger er meningsløse: – Når man har forbrutt seg mot det tabuet som sier at man ikke skal krenke den enkeltes fysiske integritet, befinner man seg allerede på den vei som uunngåelig fører til tortur.

Betzelem og andre menneskerettsorganisasjoner som protesterer mot lovforslaget,

gjør seg imidlertid ingen illusjoner. Ifølge dem benytter Shin Beth seg allerede av metoder som strider mot menneskerettighetene og må ansees som tortur.

Ni dødsfall

I løpet av de siste syv årene har ni palestinere mistet livet mens de befant seg i hendene på Shin Beth. Hittil har det, i hvert fall i teorien, vært mulig å gå til domstolene for å få prøvet lovligheten av for eksempel vold som «risting». En metode som kan medføre døden, og i enkelte tilfeller også har gjort det. Dersom det nye forslaget blir vedtatt, for-

svinner denne muligheten, hevder Betzelem.

Shin Beths metoder, som så godt som utelukkende benyttes mot palestinere, blir vanligvis forsvart med at de bare blir brukt i unntakstilfeller. Ett eksempel er de såkalte «tikende bomber», det vil si når man har opplysninger om et planlagt terrorangrep som det gjelder å forhindre med alle midler. Men, påpeker Betzelem, det store flertall av palestinere som har vært utsatt for tortur, er blitt løslatt uten at det er reist tiltale.

Dessuten dreier det seg som regel ikke i det hele tatt å få frem opplysninger om planlagte angrep, men å «riste» frem tilståelser av handlinger som allerede er begått.

Hp 29/1 - 96

109542
Heg